

Asia: Lausuntopyyntö kalastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n muuttamisesta (VN/14575/2024)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta lausuntoa kalastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 12§ muuttamiseksi. Muutoksella sallittaisiin Merenkurkun alueella karisiin pyynti syviltä vesialueilta kesä-elokuussa solmuväliltään vähintään 38 mm verkoilla. Yleinen siian verkkokalastuksessa käytössä oleva solmuvälirajoitus 1.7.2024 alkaen on kyseisellä alueella enintään 45 mm solmuväli. Luonnonvarakeskus toteaa lausuntonaan seuraavan.

2 Lausunto

Yleinen enintään 45 mm solmuvälirajoitus siiankalastuksessa Perämeren eteläpuolella on perusteltu erittäin uhanalaisten vaellussiikakantojen suojelemiseksi. Solmuvälirajoitus kuitenkin vaikuttaa myös Merenkurkun alueella elinvoimaisen merikutuisen karisiin kalastukseen. Asetusmuutoksella pyritään mahdollistamaan karisiikan kohdistuva kalastus sellaisina ajankohtina ja sellaisella syvyydellä, että vaellussiian osuus siikasaaliissa on vähäinen.

Lausunnolla oleva asetusmuutos perustuu Luonnonvarakeskuksen tekemiin tutkimuksiin kari- ja vaellussiian osuudesta verkkokalastuksen saaliissa. Tutkimuksen perusaineistona käytettiin sekä kaupallisesta pyynnistä hanketta varten ostettuja näytteitä vuosilta 2023-2024 että Luonnonvarakeskuksen koekalastusaineistoja vuodelta 2023. Lisäksi tutkimuksessa hyödynnettiin kalatalouden EU-tiedonkeruun yhteydessä kaupallisesta kalastuksesta vuosina 2013-2021 kerättyjä näytteitä. Tutkimustulosten perusteella karisiikkaa on mahdollista kalastaa valikoivasti kesäkuukausina yli 20 metrin syvyydestä. Vuosina 2023 kerätyistä näytteistä selvitetään eri siikamuotojen osuudet myös DNA-tutkimuksella, jonka tulokset eivät vielä tällä hetkellä ole käytettävissä. Valmistuessaan ne täydentävät kuvaa eri siikamuotojen esiintymisestä kyseisen vuoden saaliissa.

Luonnonvarakeskus katsoo, että asetusmuutos on perusteltu. Tulosten perusteella asetus olisi kuitenkin syytä muotoilla siten, että karisiin kalastus on sallittu vain yli 20 metrin syvyydeltä, ei keskimäärin 20 metrin syvyydeltä kuten lausunnolla olevassa asetusmuutoksen tekstissä nyt on. Merenkurkun alueella pohjan muodot ovat pienipiirteisiä ja syvyydet vaihtelevat paikoin nopeasti. Keskimääräisen syvyyden käyttäminen mahdollistaa sen, että verkkojadasta osa voi olla hyvinkin matalassa vedessä mikäli osa siitä on selvästi yli 20 metrin syvyydessä. EU-tiedonkeruun pitkän aikavälin aineisto osoittaa, että myös 5-18 metrin syvyyksistä saadaan huomattavissa määrin vaellussiikkaa. Tätä tukevat myös kalastajahaastattelut, joiden mukaan karisiikkaan kohdennettu pyynti tapahtuu pääsääntöisesti 20 m syvyyden ylittävillä vesialueilla. Vaellussiian pyyntiä tiheätköillä, esimerkiksi 38 mm solmuvälisillä verkoilla tulisi välttää mahdollisimman tehokkaasti, koska tuon kokoisiin verkkoihin jäävät vaellussiiat

ovat nopean kasvun vaiheessa, ja sekä niiden yksilöpaino että siiasta saatava kilohinta nousee nopeasti kasvun myötä.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 05.06.2024 klo 12:27:28.

Lausunnon valmistelija(t):

Ari Leskelä

Lari Veneranta

Liitteet:

Tiedoksi: